

Emergeeruvate zoonooside tekitajad ja hepatotroopsed viirused Eestis: olemasolu, levik, koeksisteerimine, geneetiline iseloomustus, tähendus inimese haigestumisel

Meeskond:

- Vastutav täitja: Irina Golovjova
- Põhitäitjad: Ljudmilla Priimägi, Tatiana Kuznetsova, Julia Geller, Olga Katargina, Tatjana Tallo, Valentina Tefanova, Katri Abel-Ollo

Koostööpartnerid:

- EMÜ Veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituut (A. Viltrop)
- Tartu Ülikool, loodus- ja tehnoloogiateaduskond (J. Remm)
- Riiklik Looduskaitsekeskus (Pärnu-Viljandi regiooni direktori asetäitja A. Leivits)
- TÜK sisekliinik, nakkushaiguste osakond (dotsent T. Prükk)
- Terviseamet (peaspetsialist E. Epštein)
- TÜ Sisekliinik (dotsent R. Salupere)
- Uppsala Ülikool, meditsiini biokeemia ja mikrobiologia osakond (prof Å. Lundkvist)
- Helsingi Ülikooli Haartmani Instituut (prof O. Vapalahti)
- Oxfordi Ülikool (prof S. Randolph)
- St. Petersburgi Zoologia Instituut (prof A. Alekseev)
- Lundi Ülikool (prof P. Medstrand ja A. Widell)
- Rootsi Karolinska Instituut (ass. prof M. Issagouliants)
- Moskva Tšumakovi nim Poliomüeliidi ja Viirusliku Entsefaliidi Instituut (prof A. Shevelev ja K. Kyuregyan)

Kestus: 2009–2014

Eesmärk

- Uurida zoonooside tekitajate ja hepatotroopsete viiruste olemasolu, levimust, jaotumust ja koeksisteerimist Eestis, iseloomustada neid haigustekitajaid geneetiliselt ning teha kindlaks nende tähendus inimeste haigestumisele ja haiguse lõppele.
- Uurida emergeeruvaid haigustekitajaid geneetilisel, epidemioloogilisel ja ökoloogilisel tasandil.
- Saada uusi teadmisi zoonooside tekitajate ringlemise kohta Eestis ning hinnata zoonooside epideemiate vallandumise võimalikku riski.
- Hepatotroopsetest viirustest uurida C- ja B-hepatiidi viiruste geneetilist muutlikkust ning analüüsida selle seoseid viirusevastase ravi efektiivsusega ja haiguse lõppega eesmärgiga täiustada hepatiidiravi.

Tulemused

- Lõpetati eelmistel aastatel puukidest leitud *Rickettsia* levimuse uuringu ning geneetilise ja fülogeneetilise analüüs.

- Alustati seerumproovide kogumist kroonilistelt C-hepatiidi patsientidelt, kelle puhul standardravi ei taganud püsivat viirusvastust (SVR) ning kes seetõttu alustasid uute ravimeetoditega. Uuringu käigus Narva süstivatelt narkomaanidelt kogutud seerumites määrati B-, C-, A- ja E-hepatiidi markerite olemasolu. 64,0% uuritutest leiti pinnaantigeeni vastu tekkinud antikehad (anti-HBc), 29% neist esines anti-HBs. 7,2% uuritutel tuvastati ainult anti-HBs ilma teiste seroloogiliste markeriteta, mis viitab HBV vastasele vaksineerimisele. C-hepatiidiviiruse antikehi (anti-HCV), A-hepatiidiviiruse antikehi (anti-HAV) ning E-hepatiidiviiruse antikehi (anti-HEV) tuvastati vastavalt 61%, 37% ja 2,3% uuritutest.
- Esmakordselt Eestis analüüsiti patsientidelt eraldatud hepatiidi E viiruse tüvesid. Leiti, et inimesed olid nakatunud HEV genotüübiga, mis levib Eesti kodusigade ja metssigade hulgas (genotüüp 3) kui ka sissetoodud genotüübiga 1.

Rahastamine: Haridus- ja Teadusministeeriumi sihtfinantseeritav teema nr [SF0940033s09](#)